

Rosegger stájer író „Gyermekek évek“ című könyvéből van. Rosegger parasztfiú, ki előbb szabólegénységet tanult, kedvencz írójává lett a stájereknek. E tárcza-közlemény még aktuális is, mert néhány napja, e hó 24-én volt 37-ik évfordulója a solferinói csatának, melyre a beszélyke végén czélozva van.

Műkedvelő előadás Nagyszalontán.

A „Korona vendéglő udvarán épült nyári szinkörben szombaton este Bogdándy Sándor pénzügyi biztos dícséretes buzgalma folytán szépen sikerült színelőadást rendeztek az iparos ifjak.

Az előadás Nagyszalonta művelt közönsége majdnem teljes számban részt vett; a meleg pártolást az előadás érdekességén kívül a jótékony cél is nagy mértékben előmozdította, amennyiben a tiszta jövedelem, néhány törekvő iparossegédnek, a kiállítás megtekintése alkalmával felmerülő költségeinek fedezésére fordították.

Balassa Ármin Szegény Laci című meglehetősen gyenge népszínművet adták elő Bogdándy Sándor ifjúsági előbbi ügyes rendezése mellett, Karnagy Tükkösy Antal volt.

Az előadást vasárnap megismételték és még nagyobb hatást érték el mint előző este.

A tiszta jövedelme mintegy 100 forint.

A szereplők következők voltak:

Schartenreiter Ferencz, Kocsis Róza k. a., Nagy Zsuzsika k. a., Závorszky János, Gaál Miklós, Borbély Juliska k. a., Szabó János, Pájer Zsuzsika k. a., Sajti János, Megyeri Zsuzsika k. a., Kontra László, Bódi Imre, Kovács Mariska k. a., Pónagy Gizella k. a., Bódi Juliska k. a., Balogh Paula k. a., I. Nagy Zsuzsika k. a., Acs Sándor.

A műkedvelőket zajosan megtapsolták, a mit azok meg is érdemeltek. Sok tapsot kapott Bogdándy Sándor is ügyes rendezéséért.

Különösen kitűntek: Sajti János szép bariton hangjával, Megyeri Zsuzsika és Gaál Miklós megfelelő színpadi otthonosságukkal.

* **A szőlő újabb veszedelme.** Még mindenki emlékezhetik arra az iszonyu pusztításra, melyet a phloxera szőlőültetvényeinken véghezvitt. Még alig bevertük ki a nagy csapást, mely évtizedekre vetette vissza szőlőtermelésünket, nyakunkon egy másik nem kevésbé veszedelmes betegség, mely a nagy fáradtsággal s óriási pénzáldozatok árán beültetett új tőkétet fenyegeti végnapjával.

Ez új nyavalya tudományos neve cochylis ambigua, magyarul szőlómoly, mely a nyáron veszedelmes a szőlőre, hogy két ivadékokat tenyészít egy nyáron: az első a szőlővirágot rája le, a második a bogyt furja ki, minek folytán a fürt megrothad.

Koszorus költőnk Jókai, ki maga is nagy szőlőtermelő, hívta föl először az illetékes körök figyelmét a pusztító vészre s Dániel miniszter, már ki is küldte az új szőlőbetegség tanulmányozására Jablonovszky József szakértő közegét.

Tudtunkkal a váradi szőlőhegyeken még nem észlelték a szőlómolyt, de ha tényleg fölfedeznék, mindent el kell kérvéni szőlőtulajdonosainknak, hogy a pusztító vészt újában feltartóztassák a már most ajánlott védekezési móddal, melyet gazdáink „szőlő betegségei és ellenségei“ című a természettudományi társulat által ki adott füzetben találunk meg, melynek szerzője Jablonovszky József.

* Vizsgálatok az Auspitz-iskolában.

A múlt héten folytak le Auspitz Adolf tanintézetének évváró vizsgálatai. Az elemi fiú- és leányiskolák, valamint a polgári leányiskolák, növendékeinek önálló gondolkodásra valló értelmes feleletei ezuttal is a legnagyobb bámulatra ragadták a szülőket és tanügybarátokat. Az idei vizsgálatoknak különös érdekességet kölcsönözött az a körülmény, hogy ezen alkalommal győződhettünk meg az újabb létesített polgári leányiskola minden várakozást felülmúló tanítási eredményéről. A vizsgálatokon elnöklő kir. tanfelügyelő és az iskolaszéki kiküldöttek az elismerés legméltányóbb hangján konstataáltak, hogy az egész intézetben általában tapasztalható kitünő eredmény igazoltá teszi azon általános jóvéleményt, a melylyel Nagyvárad és Biharmegye előkelő közönsége az Auspitz-iskola iránt mindenkor volt. Ámbár azzal a sok széppel, a mit ezen vizsgálatokon láttunk, szívesen foglalkoznánk részletesebben is, mégis tartózkodunk ettől, mert az Auspitz-iskolának hírneve, hazafias és vallásos nevelési rendszere ma már oly általánosan ismeretes, hogy a köztudatot tekintetben informálnunk nem szükséges. E megemlékezésünkkel csupán annak akarunk kifejezést adni, hogy büszkék vagyunk városunk ezen kitünő tanintézetére, mely fáradhatlan buzgalma, tudós igazgatójának és a jeles szakképzettségű tanstületeinek vezetése alatt már közel három évtizede mindig az elsők közt volt és ma is a legjobbak egyike.

* **Vasárnap a fürdőben.** Tegnap a közönség szép számmal kereste föl fürdőinket, a mi nem is csoda mert a Püspök fürdőben katonazene és tűzijáték volt hirdetve s a közúti vasut most közlekedett először ünnepnap. Hanem úgy látszik a nagy közönség nem egyhamar barátkozik meg az új alkalmatossággal, melyet sokan szeretnek „ribizli-vonat“-nak nevezni. (talán lassúsága miatt), mert mindkét állomásról indult közönség. Különben az már meglehetősen kellemetlen tény hogy az államvasutak részéről ezután csak három fürdővonat fog naponként közlekedni; az utolsó fél 9-kor indul el a fürdőből s azontul csak a közúti vasuton lehet hazajönni a mi bi-

zony kellemetlen az Olasziban lakókra nézve, eltekintve ama zavartól, melyet a két menetrendnek összetévesztése a közönség részéről okozni fog.

Színház

Heti műsor.

Hétfő: d. u. Virágsata.
este: „Tekozló.“
Kedd: „Selyem Ágnes.“
Szerda: „Mi történt az éjjel.“
Csütörtök: „Rip van Vinkle.“
Péntek: „Arany ember.“
Szombat: „Madarász.“
Vasárnap: „Szellő Judit.“

Ma két előadás lesz a „Virágsata.“ Ma este a „Tekozló“ című látványos tündérrege kerül színpadra a főbb szerepekben E. Kovács Gyulával, S. Ádor Juliskával és Vendreyvel. Csütörtökön kezd meg 3 estére tervezett vendégszerelését Pintér Kálmán, a Vígsház baritonistája, ki a Rip van Vinkle és Madarász operettek czimszerését fogja énekelni, vasárnap pedig saját szerzeményű népszínművében a „Szellő Judit“-ban.

Pintér kiváló művész, ki múlt évben Kolozsvárott a közönség kedvence volt s kit szép baritonhangja s intelligens játéka folytán Ditrói a vígszínházhoz szerződtetett.

Vasárnapi előadások.

Délután szépen megtelt ház mulatott a 3 Kázmér bohózatos jelenetein.

Este Toldi Miklós látványos történeti színművet adták elő. Közönség csekély számmal volt jelen, csak a karzat mentette meg a becsületet, mely minden hatásosabb jelenetnél lelkes tapsokban adott tetszésének kifejezést.

E. Kovács Gyula hatalmas alakot mutatott be a czimszerében, Szentgyörgyi pedig az öreg Benczét mutatta be találó vonásokban. Kitűnően személyesítette Vendrey és Rózsa a hegyi a két sírását. Kisebb szerepekben Kleonovits (Nagy Lajos.) Laczko Aranka (Toldi.) Bartos, Szathmáry járultak hozzá az előadás sikeréhez. A második felvonás képei szépen voltak rendezve s különösen Toldi halála s megdicsőítése voltak sikerűttek. (G.)

* **Megyeri Dezső** aki hosszabb idő óta betegeskedett, tegnap már megjelent a színházban. Az igazgatónak veszedelmes kelése volt nyakán, melyet operáltak is, de most már jobban van remélhető, hogy kellemetlen baja egészen elmúlik. Reszünkről örömnünknek adunk kifejezést, hogy a kolozsvári színtársulat derek rokonszenves igazgatója fölépült már csak azért is, hogy a színház művészeti ügyeit szakavatott kezeivel a rendes mederben tovább vezesse.

A „HETFOI ÉRTESETŐ“ TÁRCZÁJA.

Mikor először láttam csatát.

— Rosegger beszélykéje. —

Az emberek 1859 június 24-et irtak és én tizenhat éves ficzkó valék. Tizenhat éves legénykék szeretnek az erdőben csatangolni. Ha megkérdeznők őket, hogy miért? aligha tudnák megmagyarázni az okát. Miért száll május langyos szárnyán a fenyőfa-virág himpora . . . ?

Átbolyongtam a homályos erdőn a tisztás felé s midőn oda értem, valami vágyféle visszavont ismét a homályos erdő sűrűségébe. Ott kevésnek találtam a világosságot, itt kevésnek a homályt. Szerettem volna magam körül óriási rengeteget tudni, amilyenről Szent Genováva története szól; olyan rengeteg erdőséget, a melyben a fák vécnek, ijesztő torzalakuak, vihartépettek, villámsujtottak; szerettem volna, hogy a talajt sziklatörmelékek között élő cserjék fedjék, csodanövények olyan gyümölcsökkel, amik az embereket elbűvölik s azzá teszik, amivé éppen lenni akarnak. Mivé szerettem volna átváltozni, azt magam sem tudtam volna hirtelenében.

Talán szerettem volna, ha gyíkká változom, mely könnyen járhat-kehet a vén sziklák repedékei között; talán kis békává, amely az erdei csöndes

tó eget visszaverő vizébe elmerülhet, talán ürge mókussá, mely pattogó ugrásokkal mehet fel a legmagasabb fenyőfa tetejére, talán vad galambbá, mely a nap aranyos verőfényében melázó erdő felett szabadon szállhat, talán kőszállí sássá, mely a röptülő galambot elfoghatja és megeheti. Csak tizenhat éves ficzkó ne lennék, kivéve akkor, amikor a szamócza érik s a szomszédunkban lakó szabó leánya: Marianna szamóczát szedni jár az erdőben. Akkor volna legalább valaki, akivel elkötődhetem, kiveszekedem olykor magamat, mert egy tizenhat éves, erdei paraszt ficzkó kötődés, porlekedés nélkül nem lehet el.

Junius 24-ike volt. Jól emlékszem e napra. Szamóczát kerestem az erdő sűrűjében, miközben csak Isten őrzött meg, hogy keresztül nem buktam egy hangyabolyon. Lomhán, a rekkenő hőségtől eltikkadva mentem tovább a homokos uton, mely a hegy fensikján a fenyők között vezetett, melyen idegen országok vallásos áhitattal eltelt népei szoktak igen gyakran nagy csapatokban Máriaczellbe zarándokolni. Délután volt. Az égbolton sem verőfény, sem boru; csak mintha lenge fehér fátyollal lett volna beborítva. Egyszerre csak, mintha önkénytelen történt volna, megállottam s hallgatózni kezdtem. Ugy tetszett, mintha nagyon, nagyon távolból ágyudórej ütné meg hallgatózó füleimet.

Igaz, hiszen Olaszország földjén most háboru folyik, mondottam magamnak. A Krieglachi piaczon

akkor egy nagy nyomtatványos papír volt kiszógezve a városház falára; azon a papíron az Isten szent szerelmére kérve-kérte jó népeit, hü alattvalóit a császár, hogy védjék meg a trónját, a haza földjét.

Nem lehetetlen — így gondolám, — hogy a császár hadseregét, a mi katonáinkat megverték s most már a francia hadoszlopok egymásután nyomulnak be Stajersorszáig földjére.

Különben pedig méla csönd terült el a magaslatocon s én tovább-tovább mendégéltem azzal az ihletteljes, vallásos hangulattal eltelve, mely akkoriban sokszor megszállott. Elkezdtem elmélkedni a fölött: vajjon keresztények-e azok a francziákis s ha keresztények: vajon két keresztény nép háboruszkodásánál nem lenne jobb, ha a szent atya, a római pápa, békítőleg közbe lépne kibékítés végett s ha jóságos rábeszélését valamelyik fél nem fogadná el, azt az igazgát atokkal suttaná?

A mint így elmélkedve ballagtam, egyszerre végére értem az utnak s előttem az utszelen, egy jókora nagyságu kövön ott ült Scheber Marianna, akivel már régebb idő óta haragban voltam. Dacoskodott velem szemben s mikor észrevettem hányat ütött az óra, én is hideg lettem iránta. Hanem azért elég gyakran találkoztunk s ilyen találkozások alkalmával hol én, hol ő kiáltottunk valamit egymásnak s ha én ilyenkor azt mondtam: igen, ő bizonyosan a tagadó szót használta: nem, csak azért is nem! Ha valamiről

FLEGMAN ARMIN-nál
NAGYVÁRAD,
Zöldfa-utca elején

ruhaszövetek, fekete Ternók, kész női felöltők, chiffon, vászon, asztalneműek, mosó-voil Piquetek, Batistok, diszkellékek és hozzávalók

Tetemesen leszállított árban kaphatók.

Kulturintézmény Nagyváradon.

Valamikor, régen, a mi városunk, Szent László városa előkelő helyet foglalt el Magyarországi városai között.

Történelmünk régi lapjai tudják, hogy a magyar legendák páratlan hőse itt szeretett leginkább tartózkodni s ennek a városnak környékén vadászgatott, amikor harczi öltönyt levethette, harczi bárdját szegie akasztva békén szórakoztatott. Itt építette azt a székesegyházat, melynek híre messze földön elterjedt, melynek kiásott köveit, véletlenül néha napján felszínre kerülő díszítéseit néma kegyelettel bámuljuk meg ma is. Itt állott a nagy király fenséges lovagszobra, itt van sírja is, melynek föltalálására nem egyszer tettek kísérleteket.

Nagyvárad nagy, szép, fejedelmi város volt. Koronásfők találkozási és bucsuhelye. Szent László sírja tette azzá.

Azután jöttek a nehéz idők. Amit a fejlődő magyar kultúra, egyházi és világi fejedelmek nagyszerű bőkezűsége folytan főlhalmozott itt szépet, jót, nemes izlésre vallót: azt mind elpusztították a pártharcz fergetegei s a török hódoltság.

A messze földön híres székesegyház köveiből Bethlen Gábor fejedelem védművet építtetett; a legendás király sírjának jelzőit ki tudja hova használták föl barbár kezek? A világhírű, művészi lovagszobor összetört érczéből a későbbi kor fiai talán ágyut öntöttek?

Bunyitay Vincze, ez a költői lelkű történetírónk „Nagyvárad a török foglалás korában” című munkájában, melyet néhány év előtt (1892) Nagyvárad visszavívása kétszázados emléktünnepére írt és adott ki, elmondja, miként kezdett pusztulni a város, mely az előtt oly sok kulturális fénytől sugárzott.

Bunyitay említett művének 14-ik lapján ezeket olvashatjuk:

„... a város is azon száz év alatt, mely 1557-től 1860-ig lefolyt, sokat vesztett. Tűzvészek, ostromok, földrengések, szándékos rombolások alig hagytak meg régi épületeiből valamit.

De a közművelődésnek még mindig hatalmas tényezőivel rendelkezett. Protestáns consistoriuma és főiskolája a hasonló intézetek között irányadó szerepet vitt. Papjai, tanárai e korban is tudományosan képzett, tekintélyes férfiak, kik közül többnek neve az irodalom történetében is ismeretes.

Az irodalmi munkásságot nagyban elősegítette a könyvsajtó, melyet I. Rákóczy György fejedelem 1640-ben Lunenburgban vásároltatott meg s hozatott Váradra. E sajtó husz évi működéséből mintegy száz darab kiadványnak maradt fenn több-kevesebb példány. Köztük úgy terjedelménél mint tartalmánál megfelelő ékes kiállításánál fogva, legjelentékenyebb a Károlyi Gáspár szentírás fordításának újabb kiadása, mely éppen akkor, 1660-ban volt sajtó alatt.

A város kereskedelme s ipara is még mindig jelentékeny volt, bár távolról sem oly virágzó, mint régen, a török foglалás előtt, mikor a gömöri vashámorosok s Buda és Pest, Bécs és Krakkó kereskedői s iparosai keresték fel vásárait.

1660-ban azután ennek is vége lett, valamint mindannak, a mi egykor Nagyváradot várossá, a magyar honvédelem s művelődés bástyájává emelte.

Nagyvárad elpusztult. Főiskolájának növendékei, tanárai elvándoroltak más városba s itt a győzelmes török lett az ur évtizedeken át s a mit a háború pusztításai még megkíméltek, elpusztították Mahomed fanatikus hívei.

Mikor 1662-ik évi június hó 8-án tartott hálaldó istentisztelet után azt mondhatta a magyar, hogy Nagyvárad ismét az övé, ezt szó szerint alig vehetjük. Nagyvárad csak névleg létezett. A magyar romokat leit itt csupán, melyeket előbb el kellett takarítani, hogy építkezessen újra. Alig néhány pusztulóban levő házacská, alig pár száz ember volt itt, eltekintve a várat megostromolt hadsereg katonáitól.

A mostani Nagyvárad nem több kétszáz évesnél. E kétszáz éves élete alatt is szenvedett még sokat, de azért, habár lassan-

lassan, épült, szépült, népesedett. Nagynevű püspökeinek, idegenből erős magyarokká átváltozott polgárainak bőkezűsége s kitartó munkássága városi életet teremtett itt a zugó körös partjain. Templomok épültek isten tiszteletére, iskolák a felsőbb és elemi ismeretek terjesztésére; vannak immár humanisztikus intézményeink, melyek tanubizonyosságot tesznek arról, hogy e város falai között jó szellem lakozik s bár fiai különböző vallási szertartás szerint imádkoznak mindenható irgalmaért és áldásért: a hazafiság és könyörületesség oltáránál mindannyian találkozni szoktak.

Pár nap előtt, e hó 27-én, ismét egy kiváló fontosságú kultur-intézmény csarnokát nyitotta meg e város áldozatkész polgársága: értjük a „Biharmegyei és nagyváradai történelmi és régészeti egyesület” muzeum-épületét, melynek létrejövetelét körül nagy érdeme van néhai Pólyi Arnold püspöknek, Schlauch Lőrincz bíborosnak, a latinszertartású káptalannak, Nagyvárad városnak, mint erkölcsi testületnek s egyes kiválóbb polgároknak, akiknek egyenként való megnevezését feleslegesnek tartjuk, mivel Nagyvárad város lakosai ugyanis ismerik őket.

A muzeum mostani fölszerelésével már olyan, amelyre nemes büszkeséggel mutathatunk úgy magunk között, mint az idegenek előtt. Hisszük, hogy — mert meg van — fejlődni fog az idővel: tanítván szerelni multunkat, terjesztvén a nemes izlést, gyarapítván a tudományt, mely nélkül — mint az Irás mondja — elvész a nép.

Azért hát — virágozzék az új közművelődési intézmény, melynek létesítése Nagyvárad polgáira fényt vet.

RÁCZ M.

Mulató főváros.

Nagyon könnyen érthető, hogy miként, talán az egész ország, de különösen a fő és székváros a milleniumi örömnépe alatt folytonos és szakadatlan vig napokat él. Soha Budapeston, szórakozási, mulatóhely és alkalom egyszerre s annyiféle variációban felhalmozva nem volt, mint mostan.

és folyt a csata. Az ut szélétől nem messze fektű két kő, amelyek közt mintegy két ujnyi szélességű szoros ut vezetett át; ezt az utat mindkét hadsereg oldal szárnya felhasználta közlekedésre, hogy az ellenséges táborhoz hamarabb eljuthasson. Hamarosan észéhez kaphatott azonban az egyik fél mert az oldalt fekvő átjárót kezdette eltorlaszolni. Több száz vagy ezer hangya, mintha vezényszóra történnék, kivált a csatasorból s faszilánkokkákat, fenyő tüleveket, e száradt fűszálakat, parányi rögöket, mik az utban szétszórva fektűtek — kezdett el összeszedni, hordani, amiket azután mások tovább vittek s a két kő közötti szorulatban torlasztemeltek belőlük. Ez alatt a csata más pontokon még nagyobb elkeseredéssel vívott, mintha a torlasz építőkről a küzdők elakarták volna vonni a figyelmet. Közbe-közbe most az egyik, majd a másik hadoszlop vonult vissza de a csata nem akart eldőlni se jobbra, se balra.

Sokáig néztük a küzdelmet Mariannával, mi alatt nézeteinket többször kicseréltük. Marianna a haraszt alatt lakó hadsereget pártolta, míg én a fenyő tövében tanyázóknak szerettem volna a győzelmet.

— Hát hiszen majd meglátjuk, azok győznek-e, kiket te pártolsz, vagy azokat, akiket én?
— Igen, igen, meglátjuk, azt hiszem, nem sokára — válaszolt Marianna. A te pártfogoltjaidat szét fogják verni, le fogják győzni. Nézz csak oda, már egy csomó kezd szaladni. A gyávák!

ő azt állította, hogy fehér, én váltig bizonyoztam, hogy nem igaz, mert fekete.

Marianna ott ült a kövön s mikor észrevett, rám kiáltott:

— Vigyázz, szeleburdi! Ne taposd össze a szegény kis állatokat! Talán vaksi vagy, hogy nem látsz!

Oda néztem hirtelen a lábam alá, a földre, mely egészen feketélt a sok nyüzsgő hangyától.

A leány aztán nem törődött velem, hanem így szólt, mintegy magának:

— Teremtő isten. Soha sem láttam még ilyet, soha. A hangyák verekesznek egymással, gyilkolják egymást, hogy azt látni is szörnyűség.

Figyelmessé kezdettem lenni én is. A meddig csak elláttam az uton, tele volt mindenütt barna hangyákkal s éppen ott, ahol Marianna a nagy kövön üldögélt, csaptak össze dühvel és gyilkolták egymást kegyetlen módon. Csodálatosan hatott reám a különös és leirhatatlan jelenet.

Két hangyaboly népe volt, amelyek — mint későbbben észrevettem — körülbelül száz lépés távolságban lehettek egymástól. Egyik hangyaboly vén fenyőfa tövében, másik a haraszt között domborult. Mind a kettő elhagyatott, hihetőleg azért, mert lakossága egyik része elbujt, vagy elmenekült, másik része pedig ott küzdött a harcmezőn.

A parányi állatok lázas ide-oda futkosása igazán nagyszerű volt, a dühösség, melylyel egymás megsemmisítésére törtek — borzasztó. Száz és

száz hulla fektűt már összetépve, marcangolva a csatatéren; száz meg száz küzdő csapat népesítette jó darabon a földet. Kergették egymást, egyik neki ment a másiknak átkarolva, küzdve, hempergve; némelyek álltak, mint a dulakodó emberek. Mások a mérges hangyasavval iparkodtak elszédíteni ellenfeleiket, vagy lábikkal elszakítani a potrohát a testtől, nagy csápjaikkal, mint szuronyal keresztül szurni a fejet, vagy rágóikkal tenni harc képtelenné.

Legtöbbször fordult elő két egymáshoz tapadó, rágóikkal összefogózkodó alak. Midőn már mind a kettő hullá volt, még mindig erősen összefogózva fektűtek, úgy, hogy a sejttségül jövők sem voltak képesek őket egymástól elválasztani. Némelyek szörnyű dühösen rontottak egymásra, de csakhamar abbahagyták a küzdelmet; talán jóbarátok voltak, kik a csata hevében ismerik föl egymást. Minek gyilkolná le a jó barát a jó barátot?

Én nem tudtam megkülönböztetni a két hadsereg küzdői között, — ők azonban jól ismerhették, ki az ellenség, ki a jó czimborá; mert arra hogy bajtársaikat megsemmisítették volna, ugylátzott, nem fordult elő eset; legalább egész határozottsággal csak bizonyos kiszemelt alakra törtek, míg akkor is, mikor az irány, amely felől jöttek, már felismerhetlenné vált. Ejtettek foglyokat is, és ezeket nagy elővigyázattal hurcolták ki a küzdők soraiból, megkímélve életüket.

Az erdei ut egész szélességében kifejlődött és

A legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás, mindennemű szoba-padló és parket mázoknak, olajfesték, kocsimazak, valamint műfestékeknek és azokhoz szükséges kellékeknek **egyedül**

BERKES BERTALAN kizárólagos festékkereskedésében, Nagyváradon, Zöldfa-utca 33.

Hogy többet ne említsek, itt van pl. a nálunk egészen új genre: »Ős Budavára« és a messze e mögött maradó »Konstantinápoly«. Ezek a főmulatóhelyek, ahol este 10 órakor kezdődik az »élet« s tart a késő reggeli órákig. Határozottan jó gondolat volt, különösen az első, pláne üzleti szempontból s habár az időt pompásan agyon lehet ott ütni, de néhány »látvány« mégis borzasztó, bátran elmaradhatott volna. Nélkülöznek ezek minden jobb izlést s vakmerően szemérmetlenek. Természetes, hogy éppen ezért látogatják oly sokan ezeket a »látványokat.«

Szinte természetesnek találjuk, hogy most a millenium kezdetén nyílt meg a »Vigszínház« ahol teljesen és kizárólag a vig elem dominál. A sok mindenféle vegyes szórakoztató alata »látványok« után örül az ember, hogy ime van a székes-lővárosban egy hely, ahol egy igaz vig estét tölthet el, distinguált, finom műveltségben lehet része ahol nem ugyan Kothurnusban játszanak a szereplők, de viszont nem is sülyed le az orpheum vagy plane némely ősbudavári látványok »francia mulatóhely«-i stb. előadások niveaujára. Ez a hely a Vigszínház. Jó darabot is adnak, legalább azt hiszi az ember, mikor folyton adják egymás után s folyton vig s szép számú a közönsége.

Ez a felkapott francia vigjáték a: »Helyettes«. De minő meglepetés ért bennünket, a finom műveltség helyett kapunk egy trágár tákolmányt, mely ugyancsak harmadrangu orpheum deszkáira való, de itt is csak akkor, mikor már éjfélután túl jár az idő...

Valósággal csak arra való, hogy a legalapabb zavarba hozza a hölgyközönséget s hogy vastag komikumával arcukba kergesse a vért. Eltekintve az egyes helyzetektől s az egymást erő mérmetlen kifejezésektől, csak ez »Üdv hadseregére« mutatunk rá, akik Chicagóból Párisba jöttek — vallás erkölcsre oktatni — kánkán figurákkal...

Határozottan ügyetlenség és tapintatlanság volt ezt a darabot színre hozni, hosszú időre ártottak ezzel a vigszínháznak, nagyon lenyomván annak niveauját, plane mikor még oly kevés művészi erővel rendelkeznek s az összjáték is oly gyenge.

Századvégi jelenség, hogy egy elit intézet mindjárt megnyílt után ilyen darabot ad elő, de az meg még határozottabb »fin de siècle« tünetény, hogy ennek s a hozzá hasonló »Csalj meg édes!« féle daraboknak — állandó nagy közönségük van.

Dr. Várnay Ferencz.

Betegsegélypénztári értesítő.

I.

A bejelentési kötelezettség a munkaadót még azon esetben is terheli, ha a munkaadó egyuttal a biztosításra kötelezettnek szülője. — E kérdésben

— No, no! — vágta vissza én — a te pártfogultaidat le fogják szurni, szét fogják tépni, meg fogják semmisíteni. Nézd csak, ott már tömegesen gyilkolják az enyéim a tiedet s szívják ki vérüket.

— Mert a tied arcátlan, czudar vadállatok — mondá nem kis dühvel a leány.

— Csak dühösködjél, csak mérgelődjél — feleltem vissza — ha a tied vesztenek, hadi sarczot fogsz fizetni nekem. Jó?

— Jó hát. Kifizetem a hadi sarczot — mondá büszke daczczal.

Ha veszíteni fognak a tied, vagyis inkább te, akkor megadod nekem azt, amit Fülep napján — emlékszel rá? — kértem volt tőled.

— Helyes; megkapod! De ha te találsz vesztetni, biz' isten nem tudom, mit adhatsz te nekem. A mit szeretnék, hogy add, azzal nem rendelkezel, a mid pedig van, az nekem úgy sem kell.

— Hiába akarsz boszantani kicsinylő szavaiddal, mert azért sem boszankodom — válaszoltam a haragos leánynak — csak aztán én megkapjam, amit Fülep napján kunyoráltam tőled.

Igy folyt a szóbeszéd közöttünk, míg a hangyák tovább verekedtek, tovább gyilkolták egymást.

Az imént még derült ég kezdett beborulni. A néhány perc előtt vélt ágyudőrej ismét hallatszott. Vagy talán a menny dörgött? A hangyák egy jó része, azok, melyek a harczonalon kívül mintegy tartalékokat látszottak képezni, nyughatat-jankodni kezdettek, lehet az idő, vagy talán a harc-

a kereskedelemügyi miniszter 62743—95. sz. a. a következő rendeletet intézte Kecskemét sz. kir. város tanácsához:

A kecskeméti ker. betegsegélyző pénztár beadványát, melyben felvilágosítást kér, vajjon azon szülők, kik gyermekeiket maguk alkalmazzák mint tanoncokat vagy segédeket, tartoznak-e ezeket a betegsegélyző pénztárnál bejelenteni, — azzal a felhívással küldöm meg a tanácsnak, értesítse a pénztárt, hogy az 1891. XIV. t. cz. szerinti bejelentési kötelezettség a munkaadót még azon esetben is terheli, ha a munkaadó gazda egyuttal a biztosításra kötelezettnek szülője.

II.

A betegsegélyző pénztárak a temetkezési segélynek kifizetésére azon esetben is kötelezve vannak, ha az illető tag verekedés közben, vagy önhibájából eredt erőszakos halállal mult is ki. — E tárgyban a kereskedelemügyi miniszter 83477 895. sz. a. következő rendeletet intézte Abauj-Torna vármegye alispánjához:

A kassa-hátori vasgyár betegsegélyző pénztára felmerült eset alkalmából 1895. évi november hó 20 án közvetlenül hozzám benyújtott s % alatt idezárt kérvényében azon kérdéssel fordult hozzám, vajjon azon tagjai után, kik verekedés közben, tehát önhibájukból eredt erőszakos halállal multak ki, köteles-e a temetkezési segélyt kifizetni vagy nem?

E folyamodvány tárgyában a nevezett betegsegélyző pénztárral való megfelelő közlés végett a következőkről értesitem a címet:

Az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetén való biztosításáról szóló 1891. évi XIV. t. cz. 7. §-ának e) pontja értelmében minden betegsegélyző pénztár köteles tagjainak temetkezési segélyt nyújtani. — A törvény, midőn a betegsegélyző pénztárak ebbeli kötelezettségét megállapítja, a halál nemére és okára egyáltalán nincs tekintettel, s midőn a 9. §-ban biztosítja a betegsegélyző pénztárak részére azon jogot, hogy saját szándékos cselekményük vagy önhibájukból előidézett verekedés, kicsapongó életmód vagy iszákosság okozta betegségek eseteiben tagjaiktól a táppénzt elvonhatják, a temetkezési segély kifizetésére irányuló kötelezettséget nem érinti, s így a törvénynek az itt előadottakkal ellenkező módon való magyarázata téves. Azon humánus célzat ugyanis, melynek megvalósítására a fent említett törvényzikk a munkásosztály segélyezése által törekszik, a 9. §. eseteiben azért nem nyerhet alkalmazást, mert a saját szándékos cselekménye, önhibájából eredt verekedés stb. következtében megbetegedett egyének az állam és társadalom segélyezését egyáltalán nem érdemlik meg, de e szempont a halálzások eseténél már csak azért sem jöhet tekintetbe, mert a temetkezési segély nem az elhunyt tag, hanem családtagjai és hozzátartozóinak javára szolgál.

Minthogy tehát a törvény a temetkezési segély kiszolgáltatását semminemű feltételhez nem köti, de sőt a 9. §-ban felsorolt okok folytán előállott betegség esetén is csak a táppénz elvonására jogosítja fel a betegsegélyző pénztárakat, azok a temetkezési segélynek kifizetésére azon esetben is kötelezve vannak, ha az illető tag verekedés közben, önhibájából eredt erőszakos halállal mult is ki.

III.

A betegsegélyző pénztár a temetkezési segélyt öngyilkosság esetén is tartozik kifizetni — E kérdésben a kereskedelemügyi miniszter 20543—896. sz. alatt következő rendeletet intézte Szeben vármegye alispánjához:

Hivatkozással f. é. márczius 2-án 4084. sz. a. k. felterjesztésére, melyben a cím kérdést intéz az iránt, vajjon öngyilkosság esetén a betegsegélyző pénztár a temetkezési segélyt kiszolgáltatni tartozik-e, értesitem a címet, hogy a temetkezési segély — tekintet nélkül az elhalálozás okára — a pénztári tagság tartama alatt a tag után kifizetendő, mert ezen segély a volt tag temetkezési költségeinek fedezésére, illetve az elhalt hátramaradottainak a temetkezési költségeiben való segélyezésére szolgál, s így a törvény humánus célzatával sem volna megegyeztethető, hogy öngyilkosság esetén a segély megtagadtnék, és pedig annál kevésbbé, mert az 1891. XIV. t. cz. ily irányu intézkedést nem tartalmaz s annak 9. §-a a segélyezések kiszolgáltatását csak a táppénzre vonatkozólag szorítja meg.

IV.

Oly pénztárat alkalmazottak, kik mint ilyenek a banknál csak tiszteletdíj mellett és mellékfoglalkozásként teljesítenek szolgálatot, rendes pénztárat alkalmazottaknak és így ipari alkalmazottaknak sem tekinthetők, következésképpen reájuk az 1891. évi XIV. t. cz. rendelkezései sem találnak alkalmazást. — E kérdésben a kereskedelemügyi miniszter 21827—896. sz. alatt a következő határozatot hozta:

Pestvármegye alispánjának. A váczvidéki népbank igazgatósága ellen alkalmazottainak a vácz kerületi betegsegélyző pénztárba leendő bejelentése céljából indított ügyben, az alispán ur részéről m. é. aug. 30-án 28487. sz. a. hozott s az I. foku iparhatósági határozatot megváltoztató II. foku határozatot, mely a nevezett bank igazgatóságát az alkalmazottak bejelentésének kötelezettsége alól felmenti, a vácz kerületi betegsegélyző pénztár részéről a törvényes határidőben beadott felfolyamodás következtében felülvizsgálat alá vettem. Ennek eredményéhez képest az idézett II. foku iparhatósági határozatot ezennel III. fokulag helybenhagyom. Ilyképp kellett határoznom, — noha a felmentő II. foku határozatnak azon indokolása, mely szerint a nevezett bank igazgatósága alkalmazottainak bejelentési kötelezettsége alól azért

tól való félelem miatt s visszaindultak a hangyaboly felé. Észrevették őket némelyek s utánuk szaladtak, megtagogatták csápjajkkal s visszaverték a szökevényeket s csatarendbe állították ismét. Éppen mint az emberek háboruiban szokott történni.

Egy-egy mászó hernyó, futonc-bogár oda keveredett a csatázók közé. A küzdők átgázoltak rajtuk; bajuk nem történt. Egy nagyobb agancsárt, mely erejének tudatában szándékosan keveredett talán a verekedők csoportjába, hirtelen körülkerített egy csomó hangya, aztán szurkálva csápjajkkal, mérges savukat ráfecskenedezve, rágóikkal marva kergették a nagy bolondot, míg az jónak látta vitézül megretírálni. Majd egy nagyobb szerű s z o c s k e, vagy sáska ugrott hosszú lábaival, zöld szárnyaival is segítve magán, a csatátér kellő közepére. Rögtön hátára ugrott pár merész hangya; a szöcske, belátva, hogy ellenséges népek közé került, szárnyra kapott s így talán megmentette pár harcos életét.

Az összetört testű, kitépott lábu, kinlodó harcosokat, valamint a hullákat is kihurczoltak a küzdelem színhelyéről s az ut mellett, egy korhadó fa mellett — talán hogy fejfájok is legyen — szép sorban eltemették őket. Mäskor láttam, hogy a hangyák sirt ástak halottaiknak. Most, mikor a harc dühösen folyt, erre nem volt idejük.

Marianna és én ott néztük, még mindig lehajolva a kicsi teremtményeket, hogy gyilkolják egymást. Valahányszor közelebb hajoltam a küzdők

főle, mintha sístergést hallottam volna, aztán éreztem arczomon a hangya-sav csípését. Ugy látszik, hogy reánk — kik előttük bizonyára szörnyek vagyunk — vigyáztak, a mi azonban cseppet sem feszélyezte őket további öldökléseikben. Akárhányszor egy faágacsán, egy kavicsra, vagy faforgácsra fordult meg a harc esélye amiket mint torlaszokat használtak, életre-halálra védve.

Én ez időtáiban annyira isten képmásának tudtam magamat, hogy az állatot fel se vettem, meg se figyeltem. Később letettem ezen önhittségről. A hangyák harcát nagy gyönyörűséggel néztem, különösen akkor, amikor észrevettem, hogy Marianna pártfogoltjai huzódnak vissza. A hadi sarczot megfogom kapni. A legyőzöttek egyik része már ugyancsak futott; az én hangyáim utánuk egész tömegesen; zsákmányt is, foglyokat is akartak bizonyára... Egyszerre a fák imbolygó koronái között csodálatos zugás hallatszott, mire nagy, kövér esőcseppek hullottak az égből, a fák leveleiről nem egy győztes hangyát terítve le a homokba.

A nagy csata véget ért. Az én pártfogoltjaim győztek kétség kívül. Felemelkedtem s gunyolásból követeltem a leánytól azt, amit már egyszer Fülep napján akartam tőle kapni.

Marianna szikrázó szemmekel, dühösen hártotta el kebléről a kendőt s kirántott valamit, amit selyem zsinóron mindig nyakán viselt és lábaimhoz dobva azt, gyorsan elfutott. Egy kis sár-

Kőbányai Polgári serfőző
részvénytársaság. Kőbánya.

Képviselve
Gerő Zsigmond által
Nagyváradon,
Kapuczinus-utczán 26. sz. alatt.

hol legjobb minőségű Polgár-sör, Király-sör, Szent-Istvan-sör és Bak-sör egy hordókban, miut palaczkokban mindig friss töltésen a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

volt felmentendő, mert a pénzügyi intézetek alkalmazottai hivatalnokoknak, nem pedig az 1891. XIV. t.-cz. rendelkezései alá tartozó ipari alkalmazottaknak tekintendők, helytelen, — miután a bankok üzletköre az 1875. XXXVII. t. cz. 259. §-nak 2. pontja alá esik, s ugyanezen t.-cz. 6. §-a illetve az 1884. t.-cz. 1. §-a értelmében a kereskedés is az ipartörvény rendelkezései alá tartozik, ennél fogva kétségtelen, hogy a banküzletek működése is ipari működésnek s alkalmazottai ipari alkalmazottaknak tekintendők, következésképpen tehát az 1891. XIV. t.-cz. rendelkezései rájuk is alkalmazást találnak; hanem felmentendők voltak a Vácvidéki népbank alkalmazottai a kerületi betegsegélyező pénztárba való belépés kötelezettsége alól, mert a m. é. decz. 7-én 79398. sz. a. kelt leirattal elrendelt póttárgyalás során beigazoltatt az azon körülmény valósága, hogy a nevezett bank könyvelője a váci orsz. siketnéma-intézet rendes tanára, pénztárnoka sütőiparos, igazgatója pedig háztulajdonos és tőkepénzes s mint ilyenek a banknál csak tiszteletdíj mellett és mellékfoglalkozásként teljesítenek szolgálatot, úgy, hogy a nevezettek pénzügyi alkalmazottaknak s így ipari alkalmazottaknak sem tekinthetők, következésképpen rájuk az 1891. XIV. cz. rendelkezései sem találnak alkalmazást.

Ezenkívül a népbanknál alkalmazott szolgáló belépési kötelezettségét nem volt szükséges kimondani, mert cím jelentése szerint az illető a váci kerületi betegsegélyező pénztárnál már huzamosabb idő óta szabályszerű módon biztosítva van.

STERN LAJOS Nagyvárad

Bémer-ér, Poynár-féle ház.

Legnagyobb raktár

Férfi és női cipők, kalapok, fehér és színes ingek, gallér- és kezeltőkben dus választék. A legújabb „Kneipp-saruk”-ban és mindenféle esernyők, nadrág-tarók, inggombok mélyen leszállított áron beszerezhetők.

Óriási választék elegáns nyakendőkben.

Légi utazás.

(Tragikus képtelenség egy képben.)

Írta: Csipi Csóka.

A sok látványosság sexotikus különlegesség között, a mi Budapesten jelenleg a látni és élvezni vágyó emberiségnek kínálgatik, nem utolsó helyen áll a ballon captif. Mikor picziny kis feleségemmel, kívül még csak hat hete majmoljuk együtt az első emberpár paradicsomi örömeit s anyósommal, ki mint a paradicsombeli gonosz kígyó, már a lakadalom utáni napon nyakamba szakadt — fölutaztam az ünnel fővárosba, jól megmondták idehaza, hogy addig vissza ne jöjjenek, míg a

ga réz-lap volt, alig nagyobb, mint egy rézkrajczár Felvettem a földről, megnéztem. Szentelt érem volt melyen a máriacelli kegyelemkép verete látszott.

— Hát ezt akartam én? Nem. A leány nem értett meg.

* * *

Elmondom az esemény előzményét. Május elején, vagyis Fülöp napján Schöber Mariannával együtt ültem a szabó mester háza előtt levő kis tapadon. Hogy, hogy nem, átöleltem leány szép fehér nyakát s ujjaimmal motokzáltam a kendőn, mely akkor is kebelét fődte s isten az atyám de nem tudom, mit mondhattam akkor neki, hogy azóta azt hitte, az érmet akarom tőle megkapni.

Hát az érmet megkaptam s mellé még utolért a felhőszakadás is.

Másnapra kelve, kimentem az ütközet helyére, hol a hangyák vívták bösz csatájukat. Egyetlen élő hangyát nem bírtam ott felfedezni, csak néhány hangya-hullát.

Ugyanez nap délután beállított apám házához a falusi bíró egy adókönyvvel.

— Oh ti emberek mondá apám elkecserevede — ti csak mindig adóért zaklattok. Megöl a sok adó, nem bírja azt a szegény ember. El kell pusztulni a terhek alatt.

— Lassan öreg, lassan! ne oly haragosan — válaszolt a bíró — meglásd, még nagyobb adónk lesz jövőre. Távsürgöny jött ma délben, hogy tegnap Olaszországban elvesztettünk egy nagy csatát.

R.

ballon captifban nem ültem. Miután tehát ő Budavárában mind a két taccsát tyukszemem összetiprattam s Konstantinápolyban — nem tyuk ugyan — hanem igazi szemem majd kinéztem a sok latinától s konstataiban, hogy mindkét helyen óbudai zsidógyerekek és válogatott csirkefogók adják az igazhívő muzulmán szerepét, ráfanyalodtam ez igazán különös és izgató élvezetre is.

A fölszállás jól kezdődött. Egyébb baj nem történt csak az, hogy a mint a gömb hirtelen felszökken, 8 forintos czilinderem hűtlen lett hozzám s az erős légáram által megkapva faképnél hagyott. Még látni véltem a folyton emelkedő gömböt, mint száguld át fekete köcsöggént egy kiállítási kémény fölött. S mintha feleségem kalapja követni akarta volna a himnemet ábrázoló tökfödöt, nyomban utána lesodorta azt is egy erős szellő.

Anyósom szitkozódott, (könnnyű volt neki, rajta sálkendő volt) hogy lehet ily utra kalapban jönni, mire én szeliden azzal vigasztaltam meg, hogy lássa, e két elröppent kalap a mi házastársi viszonyunk bensőségét, egybeforrottságát allegorizálja. „Mert meg lehet róla győződve kedves mama” — folytattam tovább — „hogyha feleségemet sodorta volna ki a szélvihar, én is utána sodródtam volna, ha másképpen nem, hát utána ugrom. Köszönje meg tehát, hogy csak a kalapok s nem mi repültünk ki.

E kérelhetetlen logikájú okoskodás, úgy látszik megvigasztalta, mert elhallgatott-lehet azért, hogy ne keljen az válaszolni, miszerint a fentebbi esetben ő mint hűség anyós utannunk ugrott volna, a mit külföldben sem hiszek el neki, eddigi, sajnos, ellenkező tapasztalataim dacára.

No de ezalatt már meglehetősen magasra emelkedtünk s lekalaptalanított koponyánk kezdte érezni a tulerős légáramot. Mit volt mit tenni, beleburkolóztunk az anyósom sáljába, elég hosszú volt az, így is megmaradt fejünk és nyakunk beburkolása után olyan hosszú darab, hogy azzal akár embert is akaszhattak volna.

Képzeltető, milyen nagyszerű képet mutathattunk mi: Férfi, feleség s anyós egy sálba burkolva. Ilyen testvéries viszony már rég nem volt ily hivatásu s nemü egyének között. Megirigyelhettek volna a nagyhatalmak is.

Azonban a barátságos viszony nem sokáig tartott. A sál szabadon maradt végét elkapta a szél s addig lobálta ide-oda, míg az belekadt a ballon captif felső részének egyik kiálló csuczába s a mi a szó szoros értelmében — föl voltunk akasztva. En vettem legelőször észre, hogy fűtő gondolatom a szabadon maradt sál végeről ténynye vált sőt annál több is történt: egy helyett három ember lett a végére felakasztva.

Anyósomnak és feleségemnek nem mertem szólni, féltem ez utóbbi elajul ijedtében, előbbi pedig, ha megtudja a dolgot, dühében elszakítja a drága sált, akkor ez az én szakállamra irodik. Csendesesen meghuztam hát magam s igyekeztem valahogyan kiragatni a sált s ezzel magunkat is átkozott helyzetünkből.

Ők ezalatt élvezettel néztek az alattuk elterülő hűvös panorámát, míg nekem szemem káprázott a félelem és aggodalomtól.

S volt is rá okom. Mert ezalatt mindig magasabba emelkedtünk s a folyton erősödő szél belekapaszkodott a megfeszült sálba s fojtogatni kezdte torkunkat. Még egy perc s a lehető legkülönlegesebb öngyilkosságnak is minősíthető hármas akasztás tényét olvashatta volna másnap az egész ország a budapesti lapokban. Már láttam szegény feleségem levegő után kapkodni, magam is éreztem a fojtogató halálangyal kezét, de még e mellett is élveztem, ha rápillantottam anyósom kidülledt szeméire. Valóban ha azon fentartás ösztöne nem működött volna bennem, mint minden emberben, bevártam volna a következőket s miként hős Dugovics Titusz, nem rohantam volna ugyan a törökkel együtt a mélységbe, de megfojtottam volna magammal együtt anyósomat is, kijelen esetben a törököt személyesítette, vigye el a tatár, már t. i. az anyósomat.

De hát nemcsak magamról volt szó, picziny kis feleségem csak nem hagyhattam megfulni. Ha a pillanatban valaki a világ második gordiusi csomóját megtudta volna oldani, örök hála kötelez. A gordiusi csomó t. i. a mi egybefűzött nyakunk volt, a feladat pedig az volt. A sált úgy elvágni, hogy csak mi szabaduljunk meg, anyósom ott maradjon továbbra is az ördöggé alakult sál karmai között.

S íme hirtelen, mint villám cikázott át agyamon a mentő gondolat. S milyen egyszerű. Megfogtam a megfeszült sált s szépen kitekertem belőle a nyakamat, aztán pedig a feleségemet. S ez nem is volt nehéz dolog, mert az szabályosan volt fejünk és nyakunk köré kerítve, csopán kis ügyesség kellett a kibontakozásra.

Persze oly kegyetlen már nem voltam, hogy előbbi gondolataim anyósomat illetőleg megvalósítsam, de mikor az ő kedves nyakát akartam kigöngyölni, azt vet-

tem észre, hogy az itt nem megy oly könnyen, a sál a sok rángatózástól össze van bogozva. Szegény anyósom már kékült zöldült. Mit csináljak. Épen elővettem bicskámát, hogy az átkozott modern akasztó gépet ketté vágjam, midőn anyósom halálkínjában fölegyenesedett s kétségbeesésében kiugrott a ballonnól.

Ne ijedjenek meg tisztelt anyós barát uraim, (ám-bár nem hiszem, hogy sokan lennének) anyósomnak semmi baja sem lett, mert midőn kiugrott, volt gondja, hogy kezével a sálba kapaszkodjék, máskülönbben a nagy rándulástól nyaka csigolyája tört volna ki. Így megszakadt a fojtogató kémtől s most már csak arra törekedett, hogy kezével néhány pillanatig jól megkapaszkodjék, mert a ballon már közeledett a földhöz.

Lenn ezekre menő néptömeg élvezte a fenséges látványt: egy anyós saját sálján függve!

Szegény kis feleségem sirt, de hát segíteni nem lehetett. Ha a sálhoz hozzányulunk, könnyen leválhatt volna s akkor anyósomnak vége, lezuhan. A lelekzetét vis zatartó tömeg között föltűnt egy hórihorgas vörös ember, nagy pofaszakállakkal, a ködös Albion fia lehetett, ki egész phlegmával, távcsőven át nézte; anyósom kétségbeest helyzetét s mikor földet értünk, ő volt mégis az, a ki elalélt szegény mamánkat karjaiban fölfogta s erős szeszekkel eszméltre téitette.

E majdnem tragikus kimeneteli eset után még egy héti tartózkodtunk Budapesten s ez idő alatt az angol folyton velünk volt, sohasem hagyott el s a mi feltűnő volt, legszívesebben anyósommal beszélgetett. Hát hiszen az igaz feleségem anyja nem volt csunya sem nem öreg, s csak éánya s az ő modora volt az oka, a miért e szót „anyós” előttem gyűlöletessé tette, de fogalmam sem volt, mi a szándeka e különzének látszó angol uri embernek, midőn elutazásunkat megelőző napon egyszerre csak elénk toppan mind a kettő s érzékeny szavakban kerik áldásunkat.

Azt hittem, megbolondultak, de midőn meggyőződtem, hogy azándékuk komoly majdnem én bolondultam meg örömben. „Legyetek boldogok” mondam pathosszal.

Elmondta aztán mister Atkins, hogy akkor szeretett bele anyósomba midőn őt a ballonnól kibukni s aztán sáljába megkapaszkodva látta.

Az egész történetről értesülve hősiesnek tűnt föl előtte anyósom viselkedése s lélekjelenléte, mint különz ember rögtön magának akarta a világ hős asszonyát nevezni. Különbben világosság okáért összegezzük az eredményt s vonjuk le a következtetést:

Ballon captif 3 személy á 3 frt 9 frt.

Két elröppült kalap . . . á 8 frt 16 frt.

Egy elszakadt sál (ujat nekem kell

venni nászajándokul) . . . 50 frt.

Honorarium az orvosokak . . . 15 frt.

10 napi tartózkodás Budapesten . 410 frt.

összesen: 500 frt.

A következtetés pedig az, hogy ezt a horribilis összeget nem sajnálom, talán még kétszer annyit is megadtam volna, csak anyósomtól szabaduljak s pláne ily szerencsésen. Ej haj! Viszik az anyósom Angliába!

S most még kérdezze valaki, miről jó a ballon-captif!

Színházi hét.

(Kritika.)

Még egy ily hét s a kolozsvári nemzeti színház jó renomméja mehet Fiuméba jeget aszalni. Összetákolt, számalmas műsor, ijesztően üres házak, ez a színházi hét szomorú képe. Mi csak sajnálni tudjuk Megyerit, kit betegsége akadályoz a színház művészeti ügyeit vezetni s baritonistáinak távozása folytán nincs azon helyzetben, hogy operetteket adhasson elő. Ennek tulajdonítható a jórészt drámákból összeállított heti műsor, melyben főleg Dumas et comp dominál. Azonban ennek dacára nem hallgathatjuk el egy-közönség, mint az igazgató érdekében is, hogy ez az állapot tovább fön nem tartható. Közönségünk leginkább a dalművek iránt érdeklődik s egy-egy jó operette előadása majdnem mindig telt házat jelent s így hamar megmondjuk, hogy e héten egyetlenegy operette sem szerepel a műsoron, nem csodálhatjuk, hogy közönségünk tüntetőleg távol maradt a színpadtól. Megyerinek tehát sietve ki kell egészíteni a társulat hiányait, hogy a nélkülözhetlen s kedveltebb operetteket színre hozhassa.

Ezek után terjeszkedjünk ki — már a menyire az előadott darabok megérdemlik részletekre is. A hét eleje mindjárt baklövessel kezdődik. Hétfőn a 3 K á z m é r t ismételték meg, sokkal rosszabb előadásban, mint az eddigiek voltak.

Kedden és szerdán Dumas két színműve az „Idegen nő” és a „Törvénytelen fiu” került színre.

Már maga azon körülmény, hogy két estén át egy és ugyanazon író daradját adják elő, tapintatlanság. Ha most még tekintetbe vesszük azon körülményt, hogy mindkét színű, nehezen induló cselekményével, ugyszólván párbeszédekkel telttelten jeleneteivel, erkölcsi fejtegetéseivel inkább olvasni való, nem csodálhatják, hogy még az a kis közönség is, mely e két este az üres padosorokat tarkította, türelmetlenül várta, mikor történik már a kedélyes beszélgetésen kívül valami egyéb is a színpadon. Hiszen ha már drámai műveket muszáj előadni, nem elég kinttűnő s a közönség izlésének megfelelő mű. Ott van Herczegh Ferencz kedvelt *Három testőrje* vagy Sardovnak szellemességétől szípkorkázó *Szókimondó asszonyság* és még sok más, melyek a közönségnek igazán kedvenc darabjai. E helyett előszednek igénytelen ócskaságokat, melyek cseppet sem érdeklik még a leglelkesebb színház barátot sem. Ugyszólván E. Kovács Gyula volt az egyedüli, ki csillogó művészetével pár élvezetes percet szerzett nekünk s ki mindkét előadásban remekelt. A többiek már szerepeik hálátlansága folytán sem keltettek nagyobb hatást, mégis kivált közülök K. Szerémy Gizella, Janovics Jenő, Szentgyörgyi, Fekete Rózsika és Cserny Berta.

Csütörtökön a *„Kis hörcsög“* című énekes francia bohózat került színre. A komikus helyzetekben bővelkedő darab, s a szereplők kitűnő játéka folytán ez este élveztünk először és mulattunk kissé.

S. Áldor Juliska ismét elemében érezte magát. Jó kedvvel játszott s hosszú ideig tartó rekedtsége után most énekelt először a régihez hasonló hatással, sőt ha tekintetbe vesszük szépen előadott betéjtét az *„Ernani“* operából, elmondhatjuk, hogy ez estét szép sikerei közé számíthatja. Vendrey valóságos remekelt az alprefect szerepében. Egyéniségének gazdag humorát pazarul ontotta ez este a derék művész, sok derült percet szerezve a szép számu közönségnek. Az előadás sikeréhez nagyban hozzájárultak a kisebb szereplők is köztük Rózsahegy, Bartos, Kantay Teréz, Szathmáry és Leövey.

Péntek este a *„Lili“* került színre másodszer. S. Áldor Juliska ezúttal is művészetével játszotta meg hármast illetve négyes szerepet, melyek közül mi a nagymamát tartjuk a legsikerültebbnek. Rózsahegy is jól adta a Plinchar d hálás szerepét csak szebbnek szerettük volna látni, a mi bizony nem került volna nagy fáradságába.

Eredeti alakítást mutatott be Vendrey Sajn t Hypothes e márk személyében.

A hét érdekessége a *„Far Girolamo“*, Somló Sándor díjnyertes tragoediájának premierje szombaton folyt le szépen megtelt ház előtt.

S a tárgyalás s annak földolgozása, elrendezése, a jelenetkezés mine a színpad avatott mestérének kezére vallanak. Hiven tünteti föl benne a tragoedia hősnének ingadozását a vallás s a szép Guitta szerelme között, habár e lelki harc sok helyen nincs lélektanilag eléggé indokolva. A vallás szinte félistenné emeli az embert, a visszatérő szerelem pedig visszarántja a porba a többi közönséges halandóhoz s a hős elbukik.

A szereplők mindannyian igyekeztek nehéz feladatukat megoldani. E. Kovács Gyula a czimszerepben ismét hatalmas alakításának egyikét nyújtotta. Hivatottabb kezekre nem is lehetne bízni *„Fra Girolamo“* hálás, de a sok alpáthosztól veszedelmessé válható szerepét.

György Ilona (Guitta) szintén hatásosan játszotta meg drámai mozzanatokban bővelkedő szerepét. Ugyszintén Szentgyörgyi is találó vonásokban mutatta be a zsarnok fejedelmet. A többiek is mind jók voltak. (G.)

Kispiacz Rimanóczy házban

egy 3 szoba, alkov és konyhából

álló udvari lakrész azonnal

kiadó.

Értekezhetni Lengyel Lajosnál.

Melegvér — hidegviz

— A „Heti Értessítő“ eredeti tárczája. —

Írta: Tátray Kálmán.

Csak ketten voltak; a szoba egyik szögének félárnyában a lány olyannak tűnt föl, mint egy kékszemű, melankholikus Madonna. Az arc halvány pirosságát kellemesen árnyalta át a félhomály va-

lami megnevezhetetlen színnel. S ebben a félhomályban a szemek olyan véghetetlen sokat látszottak kifejezni! A szemben ülő fiatal emberen erőt vett az entuziazmus; becsapta szegényt a félhomály, mely olyan igazi, mély rokonszenvet, olyan végtelen *„shakespeare-i“* szerelmet hazudott a lány szemébe, hogy a szegény fiatal ember egészen neki — buzdult — ha szabad ujitantom: egészen, *„n e k i v a k u l t .“*

Eleinte kissé remegett a hangja, ő maga is meghökkent a saját vakmerőségén, de aztán mindinkább belemelegedett. Beszélt sokáig érzéssel, bizalmas melegséggel; a lány csak nagy-néha szakította félbe, — ha *„hát“* volna az a bolond szerelmes, hogy mivel! . . .

— Szeretlek! Szeretted régen. Mielőtt megláttalak, már szeretted. Gondolatban csak veled foglalkoztam, pedig még nem ismertelek.

— Mikor bemutatnak neked, már ismertelek, szép voltál, szebb mint bárki más, kit eddig láttam. Szeretted, nagyon, véghetetlenül. Megváltóm letél. Álmaim ábrándjaim megszemélyesítője.

— Mikor azt hittem, hogy talán csak nagyfoku idegességem betege vagyok, hogy ábrándjaim soha nem valósulhatók torzképei túlerőltetett agyamnak, mikor már tisztán állt előttem a szörnyű vég, hogy rögeszmévé vált gondolataim tettet soha nem öltenek, s ily kín alatt elpusztulok, megjelentél te! . . . Megláttalak, megszeretted . . .

— Megszerettem mély, sötét kék szemeidet, szép szóke hajadat, ajkaid édes lehelletét, pedig még nem tudtam, mily puha e haj, mily bódító a te ajkad lehellete! Most már tudom.

— Te vagy az, te vagy az én Megváltóm, kit vártam.

— Hittem, hogy eljössz, kinom iszonyú volt, ha elgondoltam, hogy feltalálalak s te már nem lehetsz az enyém, ha nem fogsz szeretni, vagy már másé voltál.

— Csak egyszer mondd, hogy nem vagy hozzám idegen, hogy legalább szeretni fogsz!

A lány elvonatkozott lélekkel bámult az ablak felé és gépiesen, csak épen, hogy mondjon valamit, hogy kitöltse a fiatal ember beszédének hézagát, szólt:

— Beszéljen, csak beszéljen. . . . Maga nagyon jól tud beszélni. . . . Mindig szerettem magával referálni. . . .

És a bolond szerelmes nem hallott semmit, csak a szemeknek azt a bűvös melánholiáját látta, s mámorosan beszélt tovább, ő maga sem sejtete. távolról sem, hogy mit:

— Mikor legelőször láttalak, megremegettem. Hisz oly soká kerestelek, s végre föltaláltalak. Félttem, reszkettem közeli boldogságomtól, mert hiszem, hogy te is szeretni fogsz. Szeretned kell, ha látod kinomat, ha átérezed fájdalomamat a kétely miatt, hogy talán nem szeretsz, hogy sohasem leszesz az enyém, hogy nem is tudsz szeretni, — ha fel bírnád fogni rendkívüli szerelmemet, talán megszánál. Feltűnne előtted jövőid boldogító képe, s talán te is vágnál ily nagyon szeretve lenni! . . .

A leány mintegy felriadva, azt hívén, hogy provokálva van a feleletre, valamivel élesebb hangon megint megszólalt:

— Ugyan miket beszél már, hisz a multkor is láttam, mikor Havas Pau.

Nem fejezhette be. A fiatal ember, a kit már az az érzéketlen hang is kijózaníthatott volna (ha a füle és nem a szemé lett volna részeg) gyorsan félbeszakította:

— Minden te értted volt, kerestelek az emberek közt, kerestelek mindenütt s most az enyém vagy! . . .

— Ha szemem örömmel pihent meg egy-egy női arcon, te értted volt, eszményemet közelítette az meg, de még nem is hasonlított hozzá. Mert te szép vagy? Szebb, mint a kikelet, szebb, mint a feslő rózsabimbó, szebb vagy, édesebb vagy, mint eszményképem; szeress hát!

— Veled élek, veled halok. Szerelmed éltet, közönyöd megöl. Ha szerelmem nélkül lész az enyém, nem lehetek boldog, elemész az a kínzó vágy értted, mi hatalmá a ejt, valahányszor nem látalak.

Ha mellettem vagy, mégis úgy hiszem, hogy az én forró vérem átszivárog a te hideg, gyötrő, lelkedbe. Ugy hiszem márvány-sima homlokod, mely számomra oly borús, éreze az én mélységes szerelmemet, földerül még s vele együtt az én oly régen és oly sietve keresett boldogságom!

— Szeress hát! . . .

— Most tudom, hogy soha még nem szerettem. Te vagy első szerelmem, te vagy az utolsó! Vádolsz, hogy oly sokszor szerettem. Hidd meg, eddig még nem szerettem. Nem fáj szemrehányásod, mert

a világban élsz, abban a világban, melyben ábrándom, eszményem után futva téged kerestelek. Ez a világ mit hihetett volna mást, mint hogy nagyon sokat szerettem, pedig — téged kerestelek!

Most enyém vagy, megtaláltalak s mégis gyötör a fájdalom, megöl a szomorú ébredés, hiszen nem szeretsz. Érzem, forró vérem minden cseppje, mely úgy vágyik utánad, a te szerelmed után, az érzit, azt sugja nekem, hogy nem szeretsz! . . .

— Szeress gyönyörűséggem, szeress.

És míg várta a boldogító igen-t, a lány előrehajlott, homlokát odaszorította — az ablaküveghez, s tágra nyitott karika szemekkel bámult ki rajta. A fiatal ember önkénytelenül ismételte a lány mozdulatát, s látta, a mint egy csinos magas termetű hadnagy igen érdekesen beszélget egy szép hölgygyel.

A lány tekintete a két beszélgetőre szögeződött, s az arcán szégyennel vegyes gyűlölet égott, pironkodott.

A fiatal ember maga sem tudta hogyan jutott az utcára; fejét lehorgasztotta, aztán megint föl-szögte s elmélkedett a *„meleg vér“* és a *„hideg víz“* kémiai affinitásáról a szerelemről, a mely nincs, s a hiúságról, a mely pótolja azt.

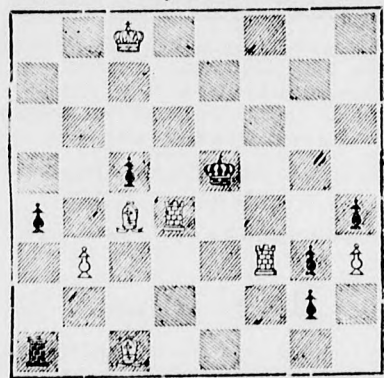
Ti fiatal emberek pedig őrizkedjétek a félhomálytól, mert hátha ez is csak olyan századvégi jobb az egész sötétség, vagy ha nem, hát az egész világgosság.

Heti sakk szemle.

Rovatvezető: **Gesztesi Ödön.**

43. feladvány.

Schuster Zsigmond, Budapest.

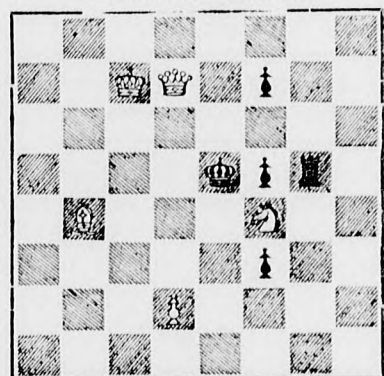

Matt a 3-ik lépésre.

44. feladvány.

Maximov N. S. Petrohrade.

(Sachmatny Journal.)

Matt a 2-ik lépésre.

51. játszma.

Spanyol játék.

Az első magyar levelező versenyből.

Csikpés Árpád,
(Csikszereda.)

Bartsch János,
(Kolozsvár.)

1.	e2—e4	e7—e5
2.	H g1—f3	H b8—c6
3.	F f1—b5	H g8—f6
4.	d2—d3	d7—d6
5.	c2—c3	g7—g6
6.	d3—d4	F c8—d7
7.	H b1—d2	F f8—g7
8.	d4 : e5	H c6 : e5
9.	H f3 : e5	F d7 : b5 ?

Sötétnek 6 lépése hibás és egy gyalogjába kerül. A helyes folytatás 9. . . d6 : e5, melyre jöhet 10. V d1—e2, 0—0 egyenlő játékkal.

10.	H e5 : f7!	K e8 : f7
11.	V d1—b3+	d6—d5
12.	V b3 : b5	B a8—b8
13.	0—0	B h8—e8

14. f2-f3 F g7-h6
15. e4:d5 c7-c6

Ismét egy hiba, melyre a második gyalog vész. Ugy látszik, hogy sötét világosnak 18. lépésére nem számított.

16. d5:c6 F h6-e3+
17. K g1-h1 F e3:d2
18. e6-c7 V d8:c7
19. F e1:d2 H f6-h5
20. B f1-e1 a7-a6
21. V b5-d5+ K f7-g7
22. V d5-d4+ K g7-f7
23. F d2-g5 V c7-c6
24. a2-a4 H h5-g7
25. B e1-c7+* B e8:e7

* Világosnak e lépésével bevezetett terve nem bizonyul előnyösnek és kedvezőtlen helyzetet von maga után.

26. V d4-f4+ K f7-g8
27. F g5:c7 B b8-e8
28. V f4-b4 H g7-f5
29. F e7-c5 B e8-e5
30. F c5-d4 B e5-e2
31. F d4-c5 V c6-d5
32. c3-c4 V d5-e5
33. B a1-b1 H f5-h4
34. V b4-b6 B e2-d2

Itt 34... H h4:g2-re. 35. V b6-d8+, 34. V e5-g5-re pedig 35. B b1-g1 lett volna a folytatás világos előnyére.

35. V b6-a7 V e5-c7

Miként az elemzésből kiderül, a b1 vagy g2 gyalog ütése rossz lett volna.

36. F e5-f2 H h4-f5
37. b2-b3 V e7-d7
38. V a7-b6 V d7-d3
39. B b1-e1* V d3-d7

* Világos kedvezőtlen helyzetéből szabadulván, csakhamar előnybe jut.

40. g2-g4 B d2-d6
41. V b6-c5 H f5-g7
42. K h1-g2 H g7-e6
43. V c5-e5 K g8-f7
44. B e1-e4 K f7-g8

Jobb védelmet nyújtott volna 44... V d7-d8.

45. c4-c5 B d6-e6
46. b3-b4 H e6-g7

Kényszerített lépés, mert b4-b5 fenyegetett.

47. B e4-d4 V d7-c8
48. V e5-e7 B e6-e6
49. B d4-d8+ H g7-e8
50. B d8:c8 B e6:e7
51. F f2-h4 B e7-e2+
52. K g2-f1 B e2-e3
53. K f1-f2 B e3-e5
54. B e8-b8 a6-ab
55. b4-b5 h7-hb
56. c5-c6 b7:c6
57. b5:c6 K g8-f7
58. c6-c7 H e8:c7
59. B b8-b7 B e5-c5
60. F h4-g3 Sötétben feladja.

(Jegyzetek Csipkéstől.)

52. játszma.

(II. Matche 4-ik játszma.)

Futárcsel.

Székesfehérvár, 1896. április 6.

Erner Győző.

Charousek Rezső.

1. e2-e4 e7-e5
2. f2-f4 e5:f4
3. F f1-c4 H g8-f6
4. H b1-c3 c7-c6

E lépés nem kielégítő, sötét azonban ki akarja próbálni, mivel a sakkönyvekben hiányosan van elemezve.

5. d2-d4 F f8-b4
6. V d1-d3! 0-0
7. H g1-e2 H f6:e4
8. V d3:e4 d7-d5
9. F c4:d5 c6:d5
10. V e4-f3* F e8-f5

* V e4:f4 volt a helyes folytatás 0-0-val kapcsolatban kitűnő játékkal.

11. 0-0* F f5:e2

* Figyelemre méltó folytatás lett volna: 11. K e1-d1, F f5-e6, 12. F c1:f4, V f3-g3 és h2-h4-gyel kapcsolatban.

12. F e1:f4 F b4:c3
13. b2:c3 H b8-c6
14. V f3-g3 V d8-d7
15. F f4-g5 V d8-d7
16. H e2-f4 F c2-e4
17. h2-h4 V d7-d6
18. h4-h5 H c6-b8!
19. h5-h6 g7-g6
20. V g3-h4 V d6-c6
21. B a1-e1 H b8-d7

V c6:c3 nem jó lett volna 22. H f4:g6 miatt. h7:g6-ra ugyancs 23. h6-h7+ K g8-g7 vagy h8-24. F g5-f6 következik.

22. B e1-e3 H d7-f6
23. V h4-e1 H f6-g4
24. B e3-g3 b7-b5
25. H f4-d3 F e4:d3
26. B g3:d3 B a8-e8
27. V e1-g3 B e8-e2
28. B e3-f3 B f8-e8
29. F g5-f4 B e2:a2
30. F f4-e5 H g4:h6
31. V g3-h4 H h6-g4
32. V h4-g5* h7-h6

* Világos e lépésével genialis kombinációt vezet be, melylyel ismét remis chanceai vannak.

33. V g5:g4! f5:g4
34. B f2-f7 V c6-e6!

Az egyetlen lépés, mely megnyeri a játszmát.

35. B f7:g7+ K g8-h8
36. B g7-d7+* V e6:e5

* Világosnak nincs kielégítő folytatása.

37. d4:e5 g4-g3!
38. B d7:d5 h6-h5
39. B d5:b5 B a2-e2
40. B f1-d1 B e2:e5
41. B b5:e5 B e8:e5
42. K g1-f1 a7-a5

(2 óra 37 perc.) Világos feladja. (1 óra 56 perc.) (Jegyzetek Charousektól.)

Megfejtések.

37. feladvány, Spóner Andortól.

1. V c8-e8, H a4-b3 vagy tetszés szerint.
2. H e7-c6, tetsz. szerlnt.
3. V e8:c6+ vagy V e8:b8+ matt.
1. . . . e6-e5, 2. H e7-d5, tetsz. szer. 3. H d5-c7+ matt.

38. feladvány. Ouitiu Valértól.

1. V g4-g8.

Sakkhírek.

Bostonban Schowalter és Barry között matche folyik az első hét nyert játszmára. Tét 1000 dollár. Eddigi eredmény: Schowalter: 4. Barry: 1. remis 3.

Feladós szerkesztő és laptulajdonos: **Sarkadi Ignác.**
Főmunkatárs: **Rác Mihály.**

1743 - 896. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bíróság végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII. X. ker. kir. járásbíró 1896. évi 9937 számú végzésével Láng Menyhért felperes részére Kutasi D. alperes ellen 13 frt 30 kr követelés és jár. erejéig elrendelt költkezelési végrehajtás folytatás alperes által lefoglalt 1096 frt. beesült ingóságokra a nagyváradi városi kir. járásbíró 10964-1896. sz. végzésével az arverés elrendeltét, annak felülfoglalatók követelése erejéig is amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes főteza 400 sz. üzletében leendő megtartására határidőül 1896. évi **július hó 1. napjának** délutáni 2 órája tűzött ki, a mikor a bíróság lefoglalt boltberendezés, egy kassza, könyv, papír s írószerek s egyéb ingóságok a leg többet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is előg-nak adatni

Felhívotnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételarából a végrehajtó követelést megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a meennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az arverés megkezdéséig alulírt kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.
Kelt Nagyváradon, 1896. június 18. napján.

Batig Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

Legjobb

bajor-féle sör

sötét és világos minőségben

március 15-től kezdve

nagy üveg 13 krért

kapható:

Steiner M. Albert-nél

N.-Piacz-tér (Knapp-ház)

Vidéki megrendelések az adó leszámítása mellett gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

H O N I I P A R I

A női szépség

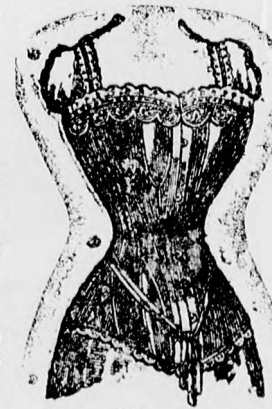
kecsességét és eleganciáját nagyban emeli a jó fűző, különösen, ha oly kitűnő híru ezégtől való, mint

Rosenzweig Róza

Nagyvárad, fűtoza, a színházzal szemben, ahol dus választékban kapható: bécsi, párisi, gummi- és sport, ugyszintén dajkafűző, alkalmi fűző gummirészekkel, valamint nyári- és hasfűző.

Vállfűző (geradehalter) raktáron!

Mindezen fűzők mérték után is készítettnek.

Megrendelések mérték után is 24 óran belül eszközöltetnek.

Első magyar orvosilag elismert mértékfűző-gyár.

H O N I I P A R I

Pilseni részvény serfözde főraktára Nagyváradon.

Van szerencsénk Nagyvárad város és Biharmegye nagyérdemű közön-
ségét értesíteni, hogy a

Pilseni részvény serfözde világhírű sörének

főraktárát

atvettük s azt a

„Rózsabokor“

czimű Pilseni söresarnokbau

poharanként árusítjuk.

Ugyanott főraktárunkból naponta frissen lefejtett palaczk sört már
10 üveg vételnél díjmentesen házhoz szállítunk s vidéki megrendeléseket
pontosan eszközünk. Palaczk sörünk a főraktáron kívül minden nagyobb
fűszerkereskedésben, azonkívül a Csarnok, Lloyd és Korona kávéházakban
kaphatók.

A n. é. közönség b. figyelmét felhívjuk e világhírű sör megízlelé-
sére s maradunk

teljes tisztelettel:

HILLINGER LIPÓT és FIA,

a Pilseni részvény serfözde főraktára.

Pilseni részvény serfözde főraktára Nagyváradon.

Pilseni részvény serfözde főraktára Nagyváradon.

Pilseni részvény serfözde főraktára Nagyváradon.

1186—1897. éln.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatóságánál
előléptetés folytán megüresedett és a folyó
évi július hó 9-én megtartandó rendes köz-
gyűlésen választás útján betöltendő irnoki
állásra a törvényhatósági bizottság folyó
évi 150—14051. szám alatt kelt határozata
alapján ezennel pályázatot hirdetek

A betöltendő irnoki állás évi 400 frt
fizetés és 100 frt lakbár illetménnyel van
javadalmozva és nyugdíj jogosultsággal bir.

Felhívom a pályázni óhajtókat, miszerint
az 1883 évi I. t. cz. értelmében kellően
felszerelt és sajátkezűleg irt pályázati kér-
vényeiket folyó évi július hó 4 ik napjának
délután 5 órájáig bezárólag Nagyvárad vá-
ros főispánja dr. Beöthy László ur ó mélt-
óságához annál inkább benyujtsák, mivel
a később beadott, vagy nem kellően fel-
szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Nagyvárad, 1896. június hó 18-án.

Sal Ferencz,

kir. tanácsos polgármester.

Öltönyök 24 óra alatt készíttetnek!

Uj! Korszerű férfi-szabó-üzlet! Uj!

Kossuth Lajos-utcán (Mezey-ház.)

BAUM J. S.

NAGYVÁRAD

czég alatt folyó a május hó elsején férfi-
szabó üzletet nyitottam.

Tizenhetez évi e szakmába vágó ta-
pasztalatom feljogosít azon reményre, hogy
t. ismerőseim, barátaim és a mélyen tisztelt
közönség pártfogására számíthatok. A leg-
divatosabb és legkitűnőbb szöveteket tartom
raktáron. Kíváló szabásért és gyors, jutá-
nyos kiszolgálásért kezeskedik e téren is-
mert nevem.

Kiváló tisztelettel

BAUM J. S.

férfi-szabó üzlete

Nagyvárad, Kossuth-utca (Mezey-ház.)

Értesítés

a Borszéki borviz kutkezelőségétől.

Van szerencsénk a m. t. közönség szives értésére hozni, hogy a borszéki
viz egyedüli főraktárát Biharmegye és Nagyvárad város területére

Kádár és Kiss

czégnek adtuk át, miről tudomást venni és borvizünket továbbá is pártfogásában
részesíteni kegyeskedjék.

A borszéki borviz kapható minden fűszer- és ásványviz-kereskedésben, vala-
mint az összes vendéglőkben és éttermekben.

Kiváló tisztelettel

Lázár és Verzár,

a borszéki borviz kutkezelősége.

A várad-velencei műkertészeti és rózsatelep által

kiállított és alant felsorolt **rózsafák a budapesti milleniumi ki-
állításán**, az állandó kertészeti pavillonban megtekinthetők.

Rózsák árai.

810

Ez ideig hallatlan olcsó árak:

- Alacsony törzsű gyöknes rózsa (wurzelecht) egy éves, 1 drb 20 kr, 100 drb 18 frt.
- Alacsony törzsű gyöknes rózsa 2 éves, kiváló erős bokrok, melyek már ez évben 40—50 virágot hoznak, 1 drb 40 kr, 100 drb 35 frt.
- Magas törzsű rózsa 3 lábtól 6 lábíg, 1 éves szemzésűek kiváló erős koronával 1 drb 40 kr, 100 drb 35 frt.
- Magas törzsű rózsa 3 lábtól 6 lábíg, 2 éves szemzésűek 1 drb 65 kr, 100 drb 60 frt.
- Ujdonságok 1892-ik évből alacsony gyöknes (wurzelecht) egy éves 1 drb 35 kr, 10 drb 10 fokban 3 frt 20 kr.
- 1892-ik évből magas törzsben. 3 lábtól 6 lábíg, 1 drb 75 kr, 10 drb 10 fokban 7 frt.
- 1893-ik évből alacsony gyöknes (wurzelecht) 1 drb 55 kr, 10 drb 10 fokban 5 frt.
- 1893-ik évből magas törzsűek 3 lábtól 6 lábíg, 1 drb 05 kr, 10 drb 10 fokban 9 frt.
- 1894-ik évből alacsony gyöknes (wurzelecht) 1 drb 75 kr, 10 drb 10 fokban 7 frt.
- 1894-ik évből magas törzsben 3 lábtól 6 lábíg, 1 drb 1 frt 10 kr, 10 drb 10 fokban 1fr0

Kertekbe azonnal kiültethető virág plánták kiváló szép fajokban:

- Nyári viola, Philott, Balsamina, Aster, nyári színes szegfű, Margit szegfű, Sárga Centranthus, amobium, stb., jó erős palántok 100 drb 50 kr.
- Vanília sötétkek, Pelargonja minden színben, Fuchsia, Remontaut szegfű stb. drbja 4 kr, 100 drb 3 frt 50 krajczár. Szőnyeg (teppieh) növények több fokban 100 drb 2 frt 50 kr.
- Szinte kapható élővirágokból mindentéle alkalomra csokrok és koszorúk ez ideig hallatlan olcsó áron.

Vidéki, valamint a helybeli megrendelésekre különös gond és pontosság fordítottatik.

A várad-velencei műkertészeti és rózsatelep.